

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1324
Toplantı Tarihi/Sayısı : 15.12.2022/23
Karar Numarası : 2022/915
Başvuran : S. Ç.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. İnfaz kurumlarının elektrik tarifesi bakımından ticarethane abone grubu olarak değil mesken abone grubu olarak değerlendirilmesi talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran dilekçesinde, buldukları ceza infaz kurumunda bir ya da üç kişilik hücrelerde kaldıklarını, bu durumda kaldıkları koşullarda elektrik birim fiyatının mesken abone grubu şeklinde belirlenmesi gerektiğini ancak ticarethane abone grubu içinde değerlendirildikleri için elektrik faturalarını bu tarife üzerinden ödediklerini, ceza infaz kurumunda bulunan kişilerin gelirleri ve statüleri dikkate alınmaksızın kendilerinden ticari nitelikte elektrik ücreti alınmasının eşitsizliğe yol açtığını iddia ederek eşitlik ilkesine aykırılık teşkil eden bu durumun giderilmesini, bir ya da üç kişilik hücrelerde kalanlardan mesken tarifesi üzerinden ücret alınması ile haksız yere fazladan alınan ücretlerin tarafına iade edilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı; "(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır." şeklinde hükme bağlanmıştır.

4. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinde; "(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

5. Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in "Elektrikli eşyalar" başlıklı 9'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; "Aydınlatma dışındaki elektrik giderleri hükümlü tarafından karşılanır." hükmüne yer verilmiştir.

6. Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; "(1) Bu Yönetmeliğin amacı; elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, incelenmesi, değerlendirilmesi, belirlenmesi, onaylanması, yayımlanması ve revizyonuna ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir."

hükmüne yer verilmiştir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesi; " (1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir. " hükmünü içermektedir.

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi; "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Bununla birlikte başvuru, ceza infaz kurumlarının elektrik tarifesi bakımından ticarethane abone grubundan çıkarılarak mesken abone grubu olarak değiştirilmesi talebine ilişkin olup, elektrik abone grupları Elektrik Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Yönetmeliği'ne istinaden Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun 31.12.2015 tarihli ve 29579 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı 5999-3 sayılı Kurul kararı ile belirlenmiştir. Abone grupları söz konusu Esaslar'ın ikinci bölümünde sıralanmakta ve tanımlanmaktadır. Buna göre abone grupları sanayi abone grubu, mesken abone grubu, tarımsal sulama abone grubu, aydınlatma abone grubu, ticarethane abone grubu olarak belirlenmiş olup; ticarethane abone grubunun tanımlandığı 7'nci maddede; "Bu Usul ve Esaslarda tanımlanan diğer ana ve alt abone grupları kapsamına girmeyen tüm tüketiciler bu abone grubu kapsamındadır." ifadesine yer verilmiştir. Bu çerçevede ceza infaz kurumları diğer abone grupları kapsamında sayılmadığından ticarethane abone grubu kapsamında değerlendirilmektedir. Bu bakımdan, bir abone grubunun kapsamına ilişkin değişiklik yapma yetkisinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun yetkisinde olduğu açıktır.

12. Yukarıda açıklanan gerekçeler çerçevesinde, başvuranın infaz kurumlarının elektrik tarifesi bakımından ticarethane abone grubu yerine mesken abone grubu olarak değiştirilmesi talebini içeren başvurusu, 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

13. Başvuranın dilekçesi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci

maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 15.12.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye